

«формального соответствия» (исходный текст механически воспроизводится на языке-рецепторе) вместо этого используется прагматическое измерение. 2. Возможность анализировать и учитывать эмоциональный фактор реципиента в определенной коммуникативной ситуации. Недостатки теории: 1. Необходимость достаточного количества времени для проведения анализов. 2. Необходимость задействования получателей текста (оригинала и перевода).

Различие теорий состоит в том, что критерием эквивалентности концепции Дж. Кэтфорда является семантический критерий соотнесенности с предметной ситуацией, а в теории Ю.Найды на первый план выдвигается наличие в процессе перевода двух коммуникативных ситуаций и необходимость согласованности вторичной коммуникативной ситуации с первичной. На мой взгляд, теория Ю.Найды о «динамической эквивалентности» является более подходящей, т. к. охватывает больший спектр процессов, в частности анализов, использующихся при поиске эквивалента и при переводе, и как результат, может гарантировать более точную передачу текста. Но стоит заметить, что выбор той или иной теории должен быть сделан сугубо переводчиком, метод поиска эквивалентов должен быть релевантным к переводимому тексту и к виду перевода. Я считаю, что для подбора наиболее точных эквивалентов, а следовательно, и достижения точности перевода стоит брать во внимание обе теории, т. к. у каждой есть как преимущества так и недостатки, и дополняя друг друга они обеспечат наиболее адекватную передачу текста.

Бурда А.С.
НТУ «ХПИ»

ІНТЕРФЕРЕНЦІЯ ТА СУРЖИК ЯК НАСЛІДКИ ВЗАЄМОДІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВ

У сучасному інформаційному світі питання мовної взаємодії набувають особливого значення, оскільки саме через мову здійснюється контакт між країнами в економічній, соціальній, культурній, науковій та інших сферах. Істотною ознакою більшості сучасних суспільств є

поліетнічність, яка стає причиною двомовності чи багатомовності, яка, у свою чергу, може стати причиною асиміляції й повного зникнення однієї мови під тиском іншої. Особливо важливою проблемою в теорії мовних контактів сьогодні є вивчення результатів взаємодії близькоспоріднених мов (як, наприклад, української і російської), оскільки така взаємодія стає ґрунтом для ітерферованого мовлення.

Визначальною для мовної ситуації в Україні є українсько-російська двомовність. Цілком слушно більшість лінгвістів розрізняють індивідуальний та масовий білінгвізм. Чимало дослідників білінгвізму вважають, що у переважній більшості випадків дві мови, якими володіє білінгвіст, перебувають у різних становищах. Немає сумніву, що володіння на високому рівні двома чи кількома мовами збагачує людину. Кожна нація потребує таких білінгвів, бо саме вони є посередниками між своєю і чужою культурами.

Принципово протилежного звучання набуває масовий білінгвізм у загальнонаціональному спілкуванні в межах однієї держави. Така двомовність є надлишковим і неприродним явищем, яке несе національній спільноті загрозу руйнації основ її духовної своєрідності. Масовий білінгвізм, як правило, спричиняє колоніальна залежність країни. Визначальним є те, що більшість зарубіжних соціолінгвістів трактують явище масової двомовності як перехідний етап в асиміляційному процесі витіснення однієї мови іншою. Доведено, що при такому типі контактування одна мова прагне стати домінуючою, а друга стає підлеглою.

В Україні, широкого розповсюдження набуло так зване інтерфероване мовлення, яке більшістю дослідників трактується як суржик. Однак, інтерференцію та суржик не варто ототожнювати. Відомо, що при вивченні другої мови з'являється внесення певних елементів системи рідної мови в мову, що вивчається. Таке явище в лінгвістичній літературі окреслюється терміном інтерференція, який був запозичений з фізики, де використовується на позначення взаємного посилення та ослаблення хвиль при їхньому накладанні одна на одну.

Загалом же слід відзначити, що інтерференція належить до звичайних явищ розвитку переважної більшості мов, особливо це стосується об-

ластей, що межують з іншими країнами. Проте, коли стосунки двох мов нерівноправні, безвідносно до географічного розташування тієї чи іншої території, коли одна з мов прагне до підкорення і поглинання іншої, інтерференція переростає у змішування двох мов, яке особливо яскраво проявляється в усному спілкуванні носіїв тієї мови, яка витісняється. Наслідком такого змішування мовних систем у свідомості білінгва є так звана суперінтерференція.

За неконтрольованого розвитку інтерференції виникає явище, яке можна визначити як суржик. Суржик – (букв. – невисокої якості суміш зерна різних культур – пшениці й жита) – поширена в Україні розмовна назва ненормативного індивідуального мовлення певної особи та соціолекту певної групи, що будуються на основі змішування, інтерференції елементів двох і більше мов.

Зважаючи на серйозні наслідки від неконтрольованого поширення інтерференції та суржику в умовах масового білінгвізму, такі дослідження мають не лише лінгвістичне, а й певне соціокультурне значення.

Верховец М.
НТУ «ХП»

ПРОБЛЕМИ ЗАПОЗИЧЕНЬ НОВИХ ТЕРМІНІВ З ІНШИХ МОВ

Запозичена лексика є невід'ємним складником української літературної мови. Так само, і в науково-технічній термінології простежуємо функціонування значної кількості термінів іншомовного походження. Адже термінологія – це відкрита система, яка відображає міжнародний характер науки і техніки. Тому в будь-якій терміносистемі неможливо обійтись без іншомовних назв.

В українському термінознавстві існує дві тенденції щодо доцільності вживання термінів: одні термінологи вважають, що запозичення та інтернаціоналізми – необхідне й корисне надбання термінології, інші – що термінологія має бути витворена на національному ґрунті, тобто генетич-